

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 121/2021 van 8 juli 2021

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de werking van het Register van kredieten aan ondernemingen (CO-A-2021-115)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en mevrouw Alexandra Jaspar en heren Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Vincent Van Peteghem, Vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding, ontvangen op 27/05/2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

brengt op 8 juli 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De heer Vincent Van Peteghem, Vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding verzocht op 27/05/2021 om een advies van de Autoriteit m.b.t. voorontwerp van wet *tot organisatie van een Register van kredieten aan ondernemingen*. De Autoriteit verleende dienaangaande het advies nr. 116/2021.

2. De minister verzocht de Autoriteit gelijktijdig om tevens advies te verlenen m.b.t. de artikelen 10, 11, 13 – 16 en 22 van het ontwerp van koninklijk besluit *betreffende de werking van het Register van kredieten aan ondernemingen* (hierna het ontwerp). Het betreft het uitvoeringsbesluit van het hiervoor vermelde voorontwerp van wet.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

Artikel 4

3. Niettegenstaande dit artikel niet wordt vermeld in het adviesaanvraagformulier, stelt de Autoriteit vast dat artikel 4 van het ontwerp betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens. Het stelt de rapportering van gegevens op individuele basis vast (dit kunnen natuurlijke personen zijn). Het artikel verwijst naar de bijlagen bij het ontwerp die de te rapporteren gegevens detailleren.

4. Deze gerapporteerde gegevens moeten vooreerst proportioneel zijn in het licht van de doeleinden. Zoals opgemerkt in het advies nr. 116/2021 zijn deze doeleinden onvolledig en onvoldoende nauwkeurig omschreven in het voorontwerp van wet dat het voorwerp van dit advies uitmaakte. Daarenboven moeten ze kaderen binnen de gegevenscategorieën, gerelateerd aan één van die doeleinden, die in geval van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden in de wet moeten vermeld worden, een punt waarop het voorontwerp eveneens tekort schoot.

5. Niettegenstaande dit merkt de Autoriteit onder voorbehoud het volgende op m.b.t. bijlage II¹. Één van de mee te delen gegevens betreft "status van juridische procedures"². Het is niet duidelijk of hierdoor zowel civielrechtelijke procedures als ook strafrechtelijke procedures gevisieerd worden (bijvoorbeeld i.v.m. financiële misdrijven). Indien ook strafrechtelijke procedures worden gevisieerd,

¹ De bijlagen zijn gebaseerd op de bijlagen van de AnaCredit-verordening, dit is de Verordening (EU) 2016/867 van de Europese Central Bank van 18 mei 2016 *betreffende de verzameling van gedetailleerde kredietgegevens en kredietrisicogegevens*.

² Gedefinieerd als: categorieën die de juridische status van een tegenpartij beschrijven in verband met de solvabiliteit daarvan, zulks gebaseerd op het nationale juridische kader.

impliceert dit de verwerking van persoonsgegevens bedoeld in artikel 10 AVG³. Het voorontwerp van wet dat voor advies aan de Autoriteit werd voorgelegd, bevat geen rechtsbasis om dergelijke gegevens in het Register van kredieten aan ondernemingen (hierna het register) op te nemen, noch de vereiste passende waarborgen. Daarenboven komen ze pas in het register terecht n.a.v. mededeling door informatieplichtigen, waarvan het niet duidelijk is of zij over de vereiste rechtsgrond beschikken om dergelijke gegevens te verwerken. Normaal kunnen zij dergelijke gegevens slechts verwerken voor het beheer van hun eigen geschillen of indien dit door een wet of een Europese norm is voorzien voor redenen van zwaarwegend algemeen belang (artikel 10 WVG). De AnaCredit-verordening bevat geen bepaling in die zin. Deze opmerking geldt ook voor "datum van aanspanning van juridische procedures".

6. In de mate dat de in punt 5 vermelde gegevens ook figureren op bijlagen III en VI, zijn dezelfde opmerkingen van toepassing.

Artikel 8

7. De Autoriteit onderlijnde in het advies nr. 116/2021 het problematisch karakter van de raadpleging door de Nationale Bank van België (hierna NBB) van andere databanken voor rekening van de informatieplichtigen. Hieruit leidde de Autoriteit af dat de NBB optreedt als integrator zonder dat duidelijk is welke vorm van integratie het betreft. Lectuur van artikel 8 van het ontwerp wijst erop dat de NBB aan gegevensintegratie doet. Gegevensintegratie moet duidelijk wettelijk omkaderd worden⁴. Ze kan niet gebeuren op basis van een vage wettelijke bepaling in het voorontwerp van wet en een al even vage bepaling in het ontwerpbesluit.

Artikel 10

8. Volgens dit artikel worden alle gegevens uit het register door de NBB bezorgd aan de Europese Centrale Bank (hierna ECB) overeenkomstig de verordening (EU) 2016/867⁵. Vermits het niet duidelijk is welke gegevens het register bevat, gelet op de beoogde gegevensintegratie, rust hoe dan ook op de NBB als verwerkingsverantwoordelijke de verplichting om er over waken dat alleen de met het oog op het respecteren van de verordening (EU) 2016/867 relevante gegevens worden

³ *Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.*

⁴ Aanbeveling nr. 03/2009 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, rechtsvoorganger van de Autoriteit, in verband met integratoren in de overheidssector (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-03-2009.pdf>).

⁵ Verordening (EU) 2016/867 van de Europese Centrale Bank (ECB) van 18 mei 2016 *betreffende de verzameling van gedetailleerde kredietgegevens en kredietrisicogegevens*.

doorgegeven. De vermelding in het ontwerp dat, met uitzondering van 4 elementen, alles mag worden doorgegeven, ontslaat de NBB niet van het naleven van de proportionaliteitsverplichting en de nodige zorgvuldigheid terzake.

9. Vermits leasingovereenkomsten niet geïmplementeerd worden door de verordening (EU) 2016/867 bepaalt artikel 10 van het ontwerp dat de door leasingondernemingen gerapporteerde gegevens niet worden meegedeeld aan de ECB.

10. Evenmin worden de gegevens over “ondernemingen natuurlijke personen” en “natuurlijke personen” doorgegeven aan de ECB. Dit betekent dat de gegevens van natuurlijke personen in het register worden geregistreerd voor andere doeleinden dan diegene waarvoor NBB gegevens aan de ECB verstrekt. Dit wijst nogmaals op het belang, zoals opgemerkt in het advies nr. 116/2021 om in het voorontwerp van wet de doeleinden van het register en de aan elk van deze doeleinden gelieerde gegevenscategorieën op te nemen.

Artikelen 11 en 12

11. Deze artikelen bepalen welke gegevens de informatieplichtigen in het register kunnen raadplegen. Het betreft de informatie opgenomen in de bijlagen VI, VII en VIII van het ontwerp.

12. Voor de tegenpartijen “onderneming natuurlijk persoon” en “natuurlijke persoon” zullen de informatieplichtigen het adres van de betrokkenen in het register kunnen raadplegen. De relevantie met het oog op het doeleinde (risicobeoordeling) waarvoor zij het register zullen kunnen raadplegen blijkt niet. De betrokkenen worden geïdentificeerd aan de hand van hun Rijksregisternummer evenals hun naam, voornaam en hun geboortedatum zodat verwarring hoe dan ook uitgesloten is. Indien de relevantie in het verslag aan de Koning niet wordt aangetoond, moet dit gegeven van raadpleging worden uitgesloten.

Artikel 13

13. Dit artikel bepaalt dat de aanvragen om het register te raadplegen elektronisch geschieden via een rechtstreekse en beveiligde verbinding die de aanvraag automatische behandelt en uitzonderlijk via een beveiligde e-mail, een beveiligd elektronisch uitwisselingsportaal of elk ander door de NBB vastgelegd beveiligd elektronisch communicatiekanaal.

14. Het is aan de NBB als verwerkingsverantwoordelijke om in toepassing van artikelen 5.1.f) en 32 AVG ervoor te zorgen dat de gegevens van het register afdoende zijn beveiligd en dat de nodige maatregelen worden genomen om ongeoorloofde toegangen en raadplegingen te vermijden. Dit

vereist o.a. het verzekeren van de traceerbaarheid⁶ ongeacht het kanaal via hetwelk de aanvraag geschiedt.

15. Wat met een "beveiligde e-mail" wordt bedoeld is momenteel niet duidelijk. Indien daarmee e-mail wordt bedoeld die voldoet aan de beveiligde e-mailstandaarden S/MIME en OpenPGP, dan geeft dit vanuit het oogpunt van artikelen 5.1.f) en 32 AVG geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. Indien echter een e-mail wordt verstuurd via een niet-beveiligde verbinding of op een niet-geëncrypteerde wijze, dan is dit eigenlijk het equivalent van het versturen van een traditionele postkaart. Deze kan door iedereen die ze in handen krijgt (bijvoorbeeld de postbode) worden gelezen.

16. Verder vestigt de Autoriteit er de aandacht op dat bij het verzenden van gegevens via e-mail (hotmail, gmail, yahoo,...) de kans groot is dat de gegevens worden doorgegeven naar een land buiten de Europese gemeenschap zonder passend beschermingsniveau (artikel 45 AVG). Dergelijke doorgifte is slechts mogelijk voor zover dit gebeurt in één van de gevallen, vermeld in artikelen 46 – 49 AVG. Dit zijn bijzondere aandachtspunten die de NBB als verwerkingsverantwoordelijke niet uit het oog mag verliezen.

Artikel 15

17. Dit artikel regelt de door de betrokkene te volgen procedure om inzage te krijgen in het register (zijn eigen gegevens, de instanties die zijn gegevens raadpleegden de voorbije 6 maanden). De Autoriteit stelt vast dat de voorkeur wordt gegeven aan de traditionele benadering (schriftelijk verzoek, gedateerd en ondertekend, recto-verso kopie van e-ID, vreemdelingenkaart, paspoort). De raadpleging via de website van de NBB van de hand van de e-ID is slechts mogelijk voor zover de NBB die mogelijkheid voorziet.

18. Dat de klassieke wijze om het recht van inzage uit te oefenen, wordt gehandhaafd, staat niet ter discussie daar niet alle betrokkenen over de middelen beschikken om dit recht elektronisch uit te oefenen. De NBB moet de uitoefening van het recht van inzage echter maximaal faciliteren. In de huidige stand van de technologie betekent dit niet langer prioriteit geven aan de klassieke wijze van de uitoefening van het recht van inzage maar de elektronische inzage aan de hand van de e-ID aanbieden⁷. Het is vanuit het perspectief van gegevensverwerking veiliger: er circuleren geen kopieën van identiteitsdocumenten (risico identiteitsfraude), geen risico dat de meegedeelde gegevens worden bezorgd aan iemand anders dan de betrokkene.

⁶ Registreren wie, wanneer, welke gegevens in het register invoert. Registreren wie, wanneer, waarom, welke gegevens raadpleegt

⁷ Zie ook aanbeveling nr.03/2011 uit eigen beweging *over het nemen van een kopie van de identiteitskaart en over het gebruik en de elektronische lezing ervan* van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-03-2011.pdf>).

Artikel 16

19. Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat het antwoord n.a.v. de uitoefening van het recht van toegang de in de bijlagen V, VI en VII beschreven gegevens die worden aangeduid als een onderdeel van het raadplegingsresultaat, bevat. Daarop aansluitend bepaalt het tweede lid van dit artikel dat het recht van verbetering alleen van toepassing is op de foutieve gegevens in het antwoord.

20. De Autoriteit verwijst in dit verband naar haar opmerkingen m.b.t. tot de beperking van de rechten van de betrokkenen in het advies nr. 116/2021. Dit artikel moet in functie daarvan worden aangepast.

Artikel 22

21. Krachtens deze bepaling kan een informatieplichtige aan een andere informatieplichtige volmacht geven om de nodige gegevens te rapporteren aan de NBB. Voor zover ze over dezelfde raadplegingsrechten beschikken, kan een informatieplichtige een andere informatieplichtige ook volmacht geven om raadplegingen in het register te verrichten.

22. Voor wat de gegevensverwerking betreft is informatieplichtige aan wie de volmacht wordt verleend een verwerker van de informatieplichtige die de volmacht verstrekke. Deze laatste is verwerkingsverantwoordelijke m.b.t. de persoonsgegevens die de gevolmachtigde verwerker namens hem doorgeeft en raadpleegt. Bijgevolg is artikel 28 AVG van toepassing.

OM DEZE REDENEN, de Autoriteit

verwijst vooreerst naar haar opmerkingen in het advies nr. 116/ 2021 in verband met de doeleinden, de proportionaliteit, integrator en beperking van de AVG-rechten die ook een weerslag hebben op dit ontwerp zoals aangestipt in dit advies (zie punten 4, 7, 10, 19 en 20) ;

is ook van oordeel dat volgende aanpassingen zich opdringen :

- voor zover dat "status van juridische procedures" en "datum van aanspanning van juridische procedures" in de bijlagen bij het ontwerp ook strafrechtelijke procedures worden gevisieerd (artikel 10 AVG), bestaat er momenteel geen wettelijke basis voor de verwerking van deze gegevens in het register (punten 5 en 6);

- de relevantie van de raadpleging van de adresgegevens van natuurlijke personen niet blijkt (punt 12);

vestigt de aandacht op het volgende:

- de mogelijkheid om het inzagerecht elektronisch uit te oefenen is vanuit gegevensbeschermingsperspectief veiliger en moet worden gefaciliteerd (punt 18).

Voor het Kenniscentrum,
Alexandra Jaspar, Directeur

